

R204 - Преход от неофициалната към официалната икономическа препоръка, 2015 (№ 204)

Препоръка относно прехода от неформалната към официалната икономика Приемане: Женева, 104-та сесия на МКП (12 юни 2015 г.) - Състояние: актуален инструмент.

Предисловие

Генералната конференция на Международната организация на труда,

След като беше свикана в Женева от Управителния орган на Международната служба по труда и се срещна на 104-ата си сесия на 1 юни 2015 г.

Признавайки, че високата честота на неформалната икономика във всичките ѝ аспекти е основно предизвикателство за правата на работниците, включително основните принципи и права на работното място, както и за социалната закрила, достойните условия на труд, приобщаващото развитие и върховенството на закона, и има отрицателно въздействие върху развитието на устойчиви предприятия, публичните приходи и обхвата на действие на правителствата, особено по отношение на икономическите, социалните и екологичните политики, стабилността на институциите и лоялната конкуренция на националните и международните пазари и

Признавайки, че повечето хора влизат в неформалната икономика не по избор, а вследствие на липсата на възможности във формалната икономика и при липсата на други средства за препитание и

Като припомнят, че дефицитът на достойни условия на труд - отричането на правата на труд, липсата на достатъчно възможности за качествена заетост, неадекватната социална защита и липсата на социален диалог - са най-силно изразени в неформалната икономика;

Признавайки, че неформалността има множество причини, включително управленски и структурни проблеми, и че публичните политики могат да ускорят процеса на преход към официалната икономика в контекста на социалния диалог и

Като припомнят декларацията от Филадельфия от 1944 г., Всеобщата декларация за правата на човека от 1948 г., Декларацията на МОТ за основните принципи и права на работното място и нейното последващо действие от 1998 г. и Декларацията на МОТ за социалната справедливост за справедлива глобализация от 2008 г.

Като потвърждават релевантността на осемте основни конвенции на МОТ и други приложими международни трудови стандарти и инструментите на Организацията на обединените нации, изброени в приложението, и

Като припомнят резолюцията и заключенията относно достойните условия на труд и неформалната икономика, приети от Международната конференция по труда на нейната 90-та сесия (2002 г.), и други съответни резолюции и заключения, изброени в приложението, и

Утвърждавайки, че преходът от неформалната към формалната икономика е от съществено значение за постигане на приобщаващо развитие и за постигане на достойна работа за всички и

Като признават необходимостта членовете на ЕП да предприемат спешни и подходящи мерки, за да позволят прехода на работниците и икономическите единици от неформалната към формалната икономика, като същевременно гарантират запазването и подобряването на съществуващите средства за препитание по време на прехода;

Като признават, че организациите на работодателите и работниците играят важна и активна роля в улесняването на прехода от неформалната към формалната икономика и

След като взе решение за приемането на някои предложения относно прехода от неформалната към формалната икономика, което е петата точка от дневния ред на сесията, и

Като установи, че тези предложения са под формата на препоръка;

приема дванадесетия ден от месец юни на две хиляди и петнадесет години следната препоръка, която може да бъде цитирана като преход от неофициалната до официалната икономическа препоръка от 2015 г.

I. Цели и обхват

1. Настоящата препоръка дава насоки на членовете на ЕП за:

- а) да улесни прехода на работниците и икономическите единици от неформалната към формалната икономика, като същевременно зачитат основните права на работниците и осигуряват възможности за сигурност на доходите, средства за препитание и предприемачество;
- б) насърчават създаването, запазването и устойчивостта на предприятията и достойни работни места във формалната икономика и съгласуваността на макроикономическите, трудовите, социалните и други социални политики; и
- в) предотвратяване на неформализирането на работни места в официалната икономика.

2. За целите на настоящата препоръка терминът "неформална икономика":

- а) се отнася до всички икономически дейности на работници и икономически единици, които по закон или на практика не са обхванати или недостатъчно обхванати от формални договорености; и
- б) не обхваща незаконни дейности, по-специално предоставянето на услуги или производството, продажбата, притежаването или използването на забранени от закона стоки, включително незаконното производство и трафик на наркотици, незаконното производство и трафик на огнестрелни оръжия, трафикът на лицата и изпирането на пари, както е определено в съответните международни договори.

3. За целите на настоящата препоръка "икономически единици" в неформалната икономика включват:

- а) единици, които наемат нает труд;
- б) дялове, които са собственост на лица, работещи за собствена сметка, самостоятелно или с помощта на допринасящи семейни работници; и

в) кооперации и социални и солидарни икономически единици.

4. Настоящата препоръка се прилага за всички работници и икономически единици - включително предприятия, предприемачи и домакинства - в неформалната икономика, и по-специално:

а) тези в неформалната икономика, които притежават и оперират икономически единици, включително:

i) работници на собствена сметка;

(ii) работодатели; и

(iii) членове на кооперативни и социално-солидарни икономически единици;

б) допринасящи семейни работници, независимо от това дали работят в икономически единици във формалната или неформалната икономика;

в) работници и служители, които имат неофициални работни места във или за официални предприятия, или в или за икономически единици в неформалната икономика, включително, но не само, тези в договорите за подизпълнение и във веригите за доставки или като платени домашни работници, наети от домакинствата; и

г) работници в непризнати или нерегулирани трудови правоотношения.

5. Неформална работа може да бъде намерена във всички сектори на икономиката, както в публичните, така и в частните пространства.

6. При прилагането на разпоредбите на параграфи 2-5 по-горе и предвид разнообразието на неформалната икономика в държавите-членки, компетентният орган следва да определи естеството и степента на неформалната икономика, както е описано в настоящата препоръка, и нейната връзка с формалната икономика. По този начин компетентният орган следва да използва тристранни механизми с пълно участие на най-представителните организации на работодателите и работниците, които следва да включват в своя ранг, в съответствие с националната практика,

II. Водещи принципи

7. При разработването на съгласувани и интегрирани стратегии за улесняване на прехода към официалната икономика членовете следва да вземат предвид следното:

а) разнообразието на характеристиките, обстоятелствата и потребностите на работниците и икономическите единици в неформалната икономика и необходимостта от справяне с това разнообразие с адаптирани подходи;

б) специфичните национални обстоятелства, законодателство, политики, практики и приоритети за прехода към официалната икономика;

в) факта, че могат да се прилагат различни и многостранни стратегии за улесняване на прехода към официалната икономика;

г) необходимостта от съгласуваност и координация в широк кръг от области на политиката за улесняване на прехода към официалната икономика;

д) ефективното насърчаване и защита на правата на човека на всички, работещи в неформалната икономика;

е) осъществяването на достойни условия на труд за всички чрез зачитане на основните принципи и права на работното място, в правото и практиката;

- ж) актуалните международни трудови стандарти, които дават насоки в конкретни области на политиката (вж. приложението);
- з) насърчаване на равенството между половете и недискриминацията;
- и) необходимостта да се обърне специално внимание на онези, които са особено уязвими към най-сериозните дефицити на достойни условия на труд в неформалната икономика, включително, но не само жени, младежи, мигранти, възрастни хора, коренни и племенни народи, ХИВ или засегнати от ХИВ или СПИН, лица с увреждания, домашни работници и земеделски стопани;
- й) запазването и разширяването, по време на прехода към официалната икономика, на предприемаческия потенциал, творчеството, динамизма, уменията и иновативния капацитет на работниците и икономическите единици в неформалната икономика;
- к) необходимостта от балансиран подход, съчетаващ стимулите с мерките за съответствие; и
- л) необходимостта от предотвратяване и санкциониране на преднамерено избягване или напускане на официалната икономика с цел избягване на данъчното облагане и прилагане на социални и трудови закони и разпоредби.

III. Правни и политически рамки

8. Членовете трябва да предприемат правилна оценка и диагностика на факторите, характеристиките, причините и обстоятелствата на неформалността в националния контекст, за да информират за разработването и прилагането на закони и подзаконовни нормативни актове, политики и други мерки, насочени към улесняване на прехода към официалната икономика.
9. Членовете следва да приемат, преразглеждат и прилагат националните закони и подзаконовни актове или други мерки, за да осигурят подходящо покритие и защита на всички категории работници и икономически единици.
10. Членовете следва да гарантират, че интегрираната политическа рамка за улесняване на прехода към официалната икономика е включена в националните стратегии или планове за развитие, както и в стратегиите и бюджетите за намаляване на бедността, като се отчита, когато е подходящо, ролята на различните нива на управление ,
11. **Тази интегрирана политическа рамка следва да обхваща:**
- а) насърчаване на стратегии за устойчиво развитие, изкореняване на бедността и приобщаващ растеж и създаване на достойни работни места във формалната икономика;**
  - б) установяване на подходяща законодателна и регулаторна рамка;**
  - в) насърчаване на благоприятна бизнес среда и инвестиционна среда;**
  - г) зачитане и насърчаване и осъществяване на основните принципи и права на работното място;**
  - д) организацията и представителството на работодателите и работниците за насърчаване на социалния диалог;**
  - е) насърчаване на равенството и премахване на всички форми на дискриминация и насилие, включително насилие, основано на пола, на работното място;**

ж) насърчаване на предприемачеството, микропредприятията, малките и средните предприятия и други форми на бизнес модели и икономически единици, като например кооперациите и други социални и солидарни икономически единици;

з) достъп до образование, обучение през целия живот и развитие на уменията;

и) достъп до финансови услуги, включително чрез регулаторна рамка, насърчаваща приобщаващ финансов сектор;

й) достъп до бизнес услуги;

к) достъп до пазарите;

л) достъп до инфраструктура и технологии;

м) насърчаване на секторните политики;

н) създаването на етажи за социална закрила, където те не съществуват, и разширяването на социалното осигуряване;

о) насърчаване на стратегии за местно развитие, както в селските, така и в градските райони, включително регулиран достъп за използване на общественото пространство и регулиран достъп до публични природни ресурси за прехрана на прехраната;

п) ефективни политики за безопасност и здраве при работа;

р) ефикасни и ефективни инспекции на труда;

с) сигурност на доходите, включително подходящо разработени минимални заплащащи политики;

ефективен достъп до правосъдие; и

у) механизми за международно сътрудничество.

12. При формулиране и прилагане на интегрирана рамка на политиката членовете на ЕП следва да осигурят координация между различните равнища на управление и сътрудничество между съответните органи и органи като данъчните органи, социалноосигурителните институции, инспекторите по труда, митническите органи, миграционните органи и службите по заетостта, между другото, в зависимост от националните обстоятелства.

13. Членовете следва да признаят значението на запазването на възможностите на работниците и икономическите единици за сигурност на доходите при прехода към официалната икономика, като осигурят средствата за такива работници или икономически единици да получат признание за своето съществуващо имущество, както и като предоставят средства да формализират правата на собственост и достъпа до земя.

IV. Политики за заетостта

14. С оглед на постигането на целта за създаване на качествени работни места във формалната икономика членовете на ЕП трябва да формулират и прилагат национална политика по заетостта в съответствие с Конвенцията за политиката по заетостта от 1964 г. (№ 122) и да осигуряват пълна, достойна, продуктивна и свободно избрана заетост основна цел в тяхната национална стратегия или план за развитие и растеж.

15. Членовете следва да насърчават прилагането на цялостна рамка на политиката по заетостта, основана на тристранни консултации, които могат да включват следните елементи:

- а) макроикономическите политики за насърчаване на заетостта, които подкрепят общото търсене, продуктивните инвестиции и структурната трансформация, насърчават устойчивите предприятия, подкрепят бизнес доверието и се справят с неравенствата;
- б) търговски, промишлени, данъчни, секторни и инфраструктурни политики, които насърчават заетостта, повишават производителността и улесняват процесите на структурна трансформация;
- в) политики за предприятията, които насърчават устойчивите предприятия и по-специално условията за благоприятна среда, като вземат предвид резолюцията и заключенията относно насърчаването на устойчиви предприятия, приети от Международната конференция по труда на нейната 96-та сесия (2007 г.) за микро, малки и средни предприятия и предприемачество и добре разработени, прозрачни и добре съобщени разпоредби, които да улеснят формализирането и лоялната конкуренция;
- г) политики и институции за пазара на труда, които да помогнат на домакинствата с ниски доходи да избягат от бедността и да получат достъп до свободно избрана заетост, като подходящо разработени политики за възнагражденията, включително минимални заплати, схеми за социална защита, включително парични преводи; предоставяне на услуги по заетостта на тези в неформалната икономика;
- д) политики за трудова миграция, които отчитат нуждите на пазара на труда и насърчават достойния труд и правата на работниците мигранти;
- е) политики в областта на образованието и развитието на уменията, които подкрепят ученето през целия живот, отговарят на променящите се нужди на пазара на труда и новите технологии и признават предварителното обучение, например чрез неформални системи за чиракуване, като по този начин разширяват възможностите за официална заетост;
- ж) всеобхватни мерки за активизиране с цел улесняване на прехода от училище към работа на младите хора, по-специално на тези в неравностойно положение, като схеми за гарантиране на младежта за предоставяне на достъп до обучение и продължаване на продуктивната заетост;
- з) мерки за насърчаване на прехода от безработица или бездействие към работа, по-специално за продължително безработни лица, жени и други групи в неравностойно положение; и
- и) подходящи, достъпни и актуални информационни системи за пазара на труда.

V. Права и социална защита

16. Членовете следва да предприемат мерки за постигане на достойни условия на труд и зачитане, насърчаване и реализиране на основните принципи и права на работното място за тези в неформалната икономика, а именно:

- а) свобода на сдружаване и ефективно признаване на правото на колективно договаряне;
- б) премахване на всички форми на принудителен или задължителен труд;

в) ефективното премахване на детския труд; и

г) премахване на дискриминацията по отношение на заетостта и професията.

17. Членовете следва:

а) да предприемат незабавни мерки за преодоляване на несигурните и нездравословни условия на труд, които често характеризират работата в неформалната икономика; и

б) насърчаване и разширяване на безопасността и защитата на здравето на работещите и работниците в неформалната икономика.

18. Чрез прехода към официалната икономика членовете на ЕП следва постепенно да разширяват, по закон и практика, всички работници в неформалната икономика, социалната сигурност, майчинството, достойните условия на труд и минималната работна заплата, която отчита нуждите на работниците и разглежда съответните фактори, включително, но не само, разходите за живот и общото равнище на заплатите в тяхната страна.

19. При изграждането и поддържането на националните етажи на социалната закрила в тяхната система за социална сигурност и улесняването на прехода към официалната икономика, членовете на ЕП трябва да обърнат специално внимание на потребностите и обстоятелствата на лицата в неформалната икономика и техните семейства.

20. Чрез прехода към официалната икономика членовете на ЕП следва постепенно да разширяват обхвата на социалното осигуряване до тези в неформалната икономика и, при необходимост, да адаптират административните процедури, ползите и вноските, като вземат предвид техния капацитет с принос.

▪ 21. Членовете следва да насърчават предоставянето и достъпа до качествени услуги за грижи за деца и други грижи на достъпни цени, за да се насърчи равенството между половете в предприемачеството и възможностите за заетост и да се даде възможност за преход към официалната икономика.

VI. Стимули, спазване и изпълнение

22. Можете да предприемат подходящи мерки, включително чрез комбинация от превантивни мерки, правоприлагане и ефективни санкции, за да се справят с укриването на данъци и избягването на социални вноски, трудовите закони и подзаконовите актове. Всички стимули следва да бъдат свързани с улесняването на ефективния и своевременен преход от неформалната към официалната икономика.

23. Членовете следва да намалят, където е подходящо, бариерите пред прехода към официалната икономика и да предприемат мерки за насърчаване на усилията за борба с корупцията и доброто управление.

24. Членовете следва да осигуряват стимули и да насърчават предимствата на ефективния преход към официалната икономика, включително подобрен достъп до бизнес услуги, финанси, инфраструктура, пазари, технологии, образователни програми и умения и права на собственост.

25. По отношение на формализирането на микро и малки икономически единици членовете следва:

а) предприемат реформи за вписване на предприятия чрез намаляване на разходите за регистрация и продължителността на процедурата, както и чрез подобряване на достъпа до услуги, например чрез информационни и комуникационни технологии;

- б) намаляване на разходите за привеждане в съответствие чрез въвеждане на опростени данъчни и вноски за оценка и режими на плащане;
- в) насърчаване на достъпа до обществени поръчки в съответствие с националното законодателство, включително трудовото законодателство чрез мерки като адаптиране на процедурите и обемите на обществените поръчки, предоставяне на обучение и съвети за участие в обществени търгове и запазване на квоти за тези икономически единици;
- г) подобряване на достъпа до приобщаващи финансови услуги като кредитни и капиталови, платежни и застрахователни услуги, спестявания и схеми за гарантиране, съобразени с размера и потребностите на тези икономически единици;
- д) да подобри достъпа до обучение по предприемачество, развитие на умения и специфични услуги за развитие на бизнеса; и
- е) подобряване на достъпа до социално осигуряване.

26. Членовете следва да въведат подходящи механизми или да преразгледат съществуващите механизми, за да гарантират спазването на националните закони и подзаконовни актове, включително, но не само, да гарантират признаването и изпълнението на трудовите правоотношения, за да се улесни преходът към официалната икономика.

27. Членовете трябва да разполагат с адекватна и подходяща система за инспекция, да разширят обхвата на инспекцията по труда на всички работни места в неформалната икономика, за да защитят работниците и да предоставят насоки за правоприлагащите органи, включително как да се справят с условията на труд в неформалната икономика.

28. Членовете следва да предприемат мерки, за да осигурят ефективното предоставяне на информация, съдействие при спазването на съответните закони и подзаконовни актове и изграждане на капацитет за съответните участници.

29. Членовете следва да въведат ефективни и достъпни процедури за жалби и обжалване.

30. Членовете следва да предвидят превантивни и подходящи коригиращи мерки за улесняване на прехода към официалната икономика и да гарантират, че административните, граждански или наказателни санкции, предвидени от националното законодателство за неспазване на правилата, са адекватни и стриктни.

VII. Свобода на сдружаване, социален диалог и роля на организациите на работодателите и работниците

31. Членовете следва да гарантират, че лицата в неформалната икономика се ползват от свободата на сдружаване и правото на колективно договаряне, включително правото на установяване и, при спазване на правилата на съответната организация, да се присъединят към организации, федерации и конфедерации по свой избор

32. Членовете следва да създадат благоприятна среда за работодателите и работниците да упражняват правото си да организират и колективно да се пазарят и да участват в социалния диалог в прехода към официалната икономика

33. Организациите на работодателите и работниците следва, когато е уместно, да разширят членството и услугите на работниците и икономическите единици в неформалната икономика

34. При разработването, прилагането и оценката на политиките и програмите, които са от значение за неформалната икономика, включително формализирането ѝ, членовете трябва да се консултират и да насърчават активното участие на най-представителните организации на работодатели и работници, които следва да включват в своя ранг национална практика, **представители на представителни организации на работници и икономически единици в неформалната икономика**

35. Членовете и организациите на работодателите и работниците могат да потърсят съдействие от Международното бюро на труда, за да укрепят капацитета на представителните организации на работодателите и **работниците и, когато съществуват, на представителни организации на неформалната икономика, да подпомагат работниците и икономическите единици в неформалната икономика с оглед улесняване на прехода към официалната икономика**

VIII. Събиране и мониторинг на данни

36. Членовете, в консултации с организациите на работодателите и работниците, следва редовно да:

а) когато е възможно и подходящо, да събира, анализира и разпространява статистически данни, разбити по пол, възраст, работно място и други специфични социално-икономически характеристики относно размера и състава на неформалната икономика, включително броя на неформалните икономически единици, от заетите работници и техните сектори; и

б) наблюдава и оценява напредъка към формализация.

37. При разработването или преразглеждането на концепциите, определенията и методологията, използвани при изготвянето на данни, статистически данни и индикатори за неформалната икономика, членовете трябва да вземат под внимание съответните насоки, предоставени от Международната организация на труда, по-специално, и по целесъобразност, статистическо определение за неформална заетост, прието от 17-та Международна конференция на статистиците на труда през 2003 г. и последващите им актуализации.

IX. изпълнение

38. Членовете следва да приведат в действие разпоредбите на настоящата препоръка, като се консултират с най-представителните организации на работодателите и работниците, които в съответствие с националната практика трябва да включват в своя ранг **представители на представителни организации на работници и икономически единици, основани на членство в неформалната икономика чрез една или комбинация от следните средства, според случая;**

а) националните закони и подзаконови актове;

б) колективни трудови договори;

в) политики и програми;

г) ефективна координация между държавните органи и другите заинтересовани страни;

д) изграждане на институционален капацитет и мобилизиране на ресурси; и

е) други мерки, съответстващи на националното законодателство и практика.

39. Членовете следва редовно да преглеждат, ако е целесъобразно, ефективността на политиките и мерките за улесняване на прехода към официалната икономика, като се консултират с най-представителните организации на работодателите и работниците, които следва да включват в своя ранг, в съответствие с национална практика, **представители на представителни организации на работници и икономически единици в неформалната икономика.**

40. При установяването, разработването, прилагането и периодичното преразглеждане на мерките, предприети за улесняване на прехода към официалната икономика, членовете на ЕП следва да вземат предвид насоките, предоставени от инструментите на Международната организация на труда и на ООН, имащи отношение към неформалната икономика, приложението.

41. Нищо в настоящата Препоръка не следва да се тълкува като намаляване на защитата, предоставена на тези от неформалната икономика, чрез други инструменти на Международната организация на труда.

42. Приложението може да бъде преразгледано от управителния орган на Международното бюро на труда. Всяко ревизирано приложение, установено след одобрението му от управителния орган, заменя предходното приложение и се съобщава на членовете на Международната организация на труда.

приложение

Инструментите на Международната организация на труда и на ООН, имащи отношение към улесняването на прехода от неформалната към формалната икономика

ИНСТРУМЕНТИ НА МЕЖДУНАРОДНАТА ОРГАНИЗАЦИЯ НА ТРУДА

Основни конвенции

- Конвенция за принудителен труд от 1930 г. (№ 29) и Протокол от 2014 г. към Конвенцията за принудителен труд от 1930 г.
- **Конвенция за свобода на сдружаване и защита на правото на организиране, 1948 г. (№ 87)**
- Конвенция за правото на организиране и колективно договаряне, 1949 г. (№ 98)
- Конвенция за равно заплащане, 1951 г. (№ 100)
- Конвенция за премахване на принудителния труд от 1957 г. (№ 105)
- Конвенция за дискриминация (заетост и професия), 1958 г. (№ 111)
- Конвенция за минималната възраст, 1973 г. (№ 138)
- Конвенцията за най-тежките форми на детска работа, 1999 г. (№ 182)

Конвенции за управление

- Конвенция за инспекция по труда от 1947 г. (№ 81)
- Конвенция за политиката по заетостта от 1964 г. (№ 122)
- Конвенция за инспекция по труда (селско стопанство), 1969 г. (№ 129)
- Конвенция за тристранни консултации (Международни трудови стандарти) от 1976 г. (№ 144)

Други инструменти

Свобода на сдружаване, колективно договаряне и индустриални отношения

- Конвенция за организациите на селските работници от 1975 г. (№ 141)
- Конвенция за колективно договаряне, 1981 г. (№ 154)

Равенство на възможностите и лечението

- Конвенция за работниците със семейна отговорност, 1981 г. (№ 156)

Политика и насърчаване на заетостта

- Препоръка за политиката по заетостта, 1964 г. (№ 122)
- Конвенция за професионална рехабилитация и заетост (инвалиди), 1983 г. (№ 159)
- Препоръка за политиката по заетостта (допълнителни разпоредби), 1984 г. (№ 169)
- Конвенция за частните агенции по заетостта, 1997 г. (№ 181)
- Препоръка за създаване на работни места в малките и средните предприятия, 1998 г. (№ 189)
- Препоръка за насърчаване на кооперациите, 2002 г. (№ 193)
- Препоръка за трудова заетост, 2006 г. (№ 198)

Професионално ориентиране и обучение

- Конвенция за развитие на човешките ресурси от 1975 г. (№ 142)
- Препоръка за развитие на човешките ресурси, 2004 г. (№ 195)

заплати

- Конвенция за трудови клаузи (обществени поръчки) (№ 94) и Препоръка (№ 84), 1949 г.
- Конвенция за определяне на минималната работна заплата (№ 131) и Препоръка (№ 135), 1970

Професионална безопасност и здраве

- Конвенция за безопасност и здраве при работа, 1981 г. (№ 155)
- Конвенция за безопасност и здраве в селското стопанство (№ 184) и Препоръка (№ 192), 2001 г.
- Промоционална рамка за Конвенция за безопасност и здраве при работа, 2006 г. (№ 187)

Социална сигурност

- Конвенция за социално осигуряване (минимални стандарти) от 1952 г. (№ 102)
- Препоръка за етаж за социална защита, 2012 г. (№ 202)

Защита на майчинството

- Конвенция за закрила на майчинството, 2000 г. (№ 183)

Мигранти работници

- Конвенция за миграция за заетост (преработена), 1949 (№ 97)
- Конвенция за мигрантските работници (Допълнителни разпоредби) от 1975 г. (№ 143)

ХИВ и СПИН

- Препоръка за ХИВ и СПИН, 2010 г. (№ 200)

Местните и племенните народи

- Конвенцията за коренното население и племенните народи, 1989 г. (№ 169)

Специфични категории работници

- Конвенция за домашна работа, 1996 г. (№ 177)

- Конвенция за домашните работници (№ 189) и Препоръка (№ 201), 2011 г.

Резолюции на Международната конференция по труда

- Резолюция и заключения относно насърчаването на устойчиви предприятия, приети от Международната конференция по труда на нейната 96-та сесия (2007 г.)

- Резолюция и заключения относно кризата с младежката заетост, приета от Международната конференция по труда на нейната 101-ва сесия (2012 г.)

- Резолюция и заключения относно втората периодична дискусия относно заетостта, приета от Международната конференция по труда на нейната 103-та сесия (2014 г.)

ИНСТРУМЕНТИТЕ НА ООН

- Всеобща декларация за правата на човека, 1948 г.

- Международен пакт за икономически, социални и културни права, 1966 г.

- Международен пакт за граждански и политически права, 1966 г.

- Международна конвенция за защита на правата на всички работници мигранти и членовете на техните семейства, 1990 г.
-